

1912

VALDAS VALSTS ARHIVS

LR Izglītības un zinātnes ministrija

Izglītības atstāšanas pasākums.

Faids N-1912

Vēstures izziņa.

IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS INSTITŪTS

Vēsturiskā izziņa

I

Izglītības attīstības institūts (turpmāk tekstā - "institūts") sācis savu darbu 1991.gada 02.janvārī uz likvidētā Republikas skolotāju kvalifikācijas celšanas institūta un Pedagoģijas zinātniski pētnieciskā institūta bāzes, vēl pievienojot TIM Arodizglītības, Vidējās izglītības un Augstākās izglītības metodiskos kabinetus (LR TIM 1990.gada 28.decembra pavēle Nr.531 "Par IAI nodibināšanu" un LR Ministru Padomes 1991.gada 22.maija lēmums Nr.142).

Ar Latvijas Republikas Tautas izglītības ministrijas 1991.gada 27.novembra pavēli Nr.494 institūts no 02.decembra pārņem savā struktūrā reorganizēto Profesionāli tehnisko skolu vadošo darbinieku Vissavienības kvalifikācijas celšanas institūta Rīgas filiāli.

Institūta finansēšanu nodrošina Latvijas Republikas Tautas izglītības ministrijas budžets. Ar 1991.gada 02.oktobri pēc statūtu apstiprināšanas institūts kļūst par valsts uzņēmumu (LR TIM 1991.gada 23.oktobra pavēle Nr.395).

No 1991.gada 06.marta institūtam ir izdevējdarbības licence mācību metodiskās literatūras izdošanai.

Institūts ir pēcdiploma izglītības un zinātnes iestāde, kas veic šādas galvenās funkcijas:

- zinātniskus pētījumus izglītības sistēmas attīstībā, pedagoģijas vēsturē, psiholoģijā u.c.;
- kursu, semināru, konsultāciju u.c. organizēšanu izglītības darbiniekiem kvalifikācijas celšanai vai otras specialitātes iegūšanai;
- mācību metodiskās literatūras un uzskates līdzekļu izgatavošanu, izmantojot poligrāfisko bāzi.

Ir izveidota Institūta padome, kas nosaka stratēģisko darbu mācību, zinātniskajā, metodiskajā un materiālās bāzes attīstības jomā un Zinātniskā padome, kas darbojas saskaņā ar zinātnisko padomju noteikto kārtību.

Institūta struktūrā ietilpst 4 katedras (pirmsskolas un sākumskolas, pamata un vidējās izglītības, valodu, pedagoģijas un psiholoģijas), zinātnes daļa, izdevniecības daļa, 9 nodaļas, datortehnikas laboratorija un pedagoģiskā bibliotēka. Institūtam ir kopmītne - dienesta viesnīca. Štatā ir 192 vienības, no tām 167 pamatdarbā un 25 amatu apvienotāji.

Pamatojoties uz LR Izglītības ministrijas 1992.gada 20.janvāra pavēli Nr.15 institūtā tiek izveidota jauna struktūrvienība - informatizācijas servisa centrs ar 7 štata vienībām.

Pamatojoties uz LR Izglītības ministrijas 1992.gada 16.oktobra pavēli Nr.549 "Par IAI reorganizāciju" ar 1993.gada 01.janvāri institūta struktūra tiek noteikta šāda: izglītības informācijas centrs, psiholoģijas centrs, vispārējās izglītības nodaļa, arodizglītības nodaļa, pirmsskolas nodaļa, speciālās izglītības nodaļa, vispārējā nodaļa, saimniecības nodaļa, pedagoģijas kadru sagatavošanas nodaļa, mācību līdzekļu ražošanas daļa.

Finansēšanas pamatā ir izdalītie budžeta līdzekļi un papildus ieņēmumi no mācību metodisko līdzekļu ražošanas, maksas par skolotāju kvalifikācijas celšanu u.c.

Štatā ir 89 vienības, no tām 74 pamatdarbā un 15 amatu apvienotāji.

Ar LR Izglītības, kultūras un zinātnes ministrijas 1993.gada 10.novembra pavēli Nr.102 dienesta viesnīca Graudu ielā 63 tiek nodota Rīgas Celtniecības tehnikuma bilancē.

Pamatojoties uz LR Izglītības un zinātnes ministrijas 1994.gada 13.oktobra rīkojumu Nr.20 un institūta 1994.gada 25.oktobra pavēli Nr.01-09-45, notiek institūta reorganizācija, kuras rezultātā likvidē esošās un izveido jaunas struktūrvienības: skolu institucionālās attīstības, pedagogu radošās darbības atbalsta, analīzes un prognozēšanas, izglītības tehnoloģijas un informatīvā nodrošinājuma sektorus:

Štatā ir 39 vienības, no tām 38 pamatdarbā un 2 amata apvienotāji (0,5 slodzes).

Ar 1995.gada 23.maija Ministru kabineta rīkojumu Nr.274 un LR Izglītības un zinātnes ministrijas 1995.gada 09.augusta rīkojumu Nr.168-k institūtu reorganizē un izveido valsts iestādi - Pedagogu izglītības atbalsta centru, kas ir Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautībā un Izglītības attīstības institūta tiesību un pienākumu pārmantotājs.

Izmaiņas par institūta pakļautību norādītas aprakstu titullapā.

Institūts savā darbības laikā ir organizējis kvalifikācijas celšanas kursus:

1991.g.	-	323 kursi	10697 kursanti
1992.g.	-	433 kursi	11168 kursanti
1993.g.	-	102 kursi	3211 kursanti
1994.g.	-	159 kursi	4884 kursanti
Kopā		928 kursi	29960 kursanti

Organizēti kursi otrās specialitātes iegūšanai 7 priekšmetos, ko apguvuši 199 kursanti.

Ar 1991.gadu institūts sāk izdot rakstu krājumu "Mēnešraksts". Vēlāk tā saturu pārorientē uz metodiskajiem pētījumiem un zinātniski praktisku ievirzi, bet nosaukumu nomaina uz "Skolotāja pieredze". Izdoti arī vairāki desmiti mācību, mācību metodisko līdzekļu.

Ar institūta zinātnisku, metodisku, praktisku un informatīvu atbalstu Latvijā izveidotas 48 tā sauktās "balsta" skolas, kas strādā kā ideju ģeneratori un pedagoģiskās pieredzes izplatītāji rajonos un pilsētās.

Institūts savā darbā izmantojis dažādu fondu un organizāciju atbalstu. 1994.gadā tiek iedibināta Luda Bērziņa prēmija (mecenāts K.Kegi no ASV) par nozīmīgiem pētījumiem pedagoģijā, kultūrvēsturē, humanitāro zinātņu metodikā, mācību priekšmetu metodikās.

Latvijas Kultūras fonds un Kanādas "Daugavas vanadžu" valde regulāri dāvina grāmatas par kultūrvēstures un folkloras jautājumiem balsta skolām un skolotāju konkursu laureātiem.

Institūta darbinieku grupa laikā no 1991. - 1995.gadam piedalījās Latvijas izglītības koncepcijas izstrādē, kā arī izstrādāja Latvijas izglītības iestāžu tīkla optimizācijas pamatnostādnes.

Veikti pētījumi par izglītības saturu, alternatīvās izglītības teorijām, izglītības humānās paradigmas būtību, pedagoģiskās domas attīstību skolās, Latvijas skolu reformu kā izglītības paradigmas maiņu, mācību sasniegumu diagnosticēšanu.

Institūta darbinieki sarakstījuši un iznākušas monogrāfijas "Pedagoģiskā doma Latvijā līdz 1890.gadam", "Pedagoģiskā doma Latvijā no 1890. - 1940.gadam", mācību grāmatu komplektu fizikā pamatskolām (8.-9.kl.), mācību grāmatas mūzikā latviešu un krievu skolēniem (1.-7.kl.), krievu valodas mācībā pamatskolām latviešu un krievu skolēniem, latviešu valodas mācībā Krievijā dzīvojošiem latviešiem.

1992.gadā sadarbībā ar Upsalas komūnas skolu valdi Latvijā tiek izveidotas 12 bāzes skolas, kas sāk izstrādāt un realizēt demokrātiskas un humānas izglītības principus.

No 1994.gada Rīgā sākas kopīgi semināri ar Stoholmas Skolotāju augstskolas speciālistiem.

No 1992.- 1995.gadam institūts kopā ar Latvijas pedagoģiskā profila augstskolām piedalījās Eiropas kopienas TEMPUS programmā "Skolotāju izglītības mūsdienīgošana un izglītības diskusija Latvijā". Notikusi pieredzes apmaiņa un semināri ar Dānijas, Zviedrijas un Lielbritānijas speciālistiem priekšmetu grupās.

1993.gadā noslēgts sadarbības līgums ar Lielbritānijas Nacionālo izglītības pētniecības fondu, kas izstrādā un sūta materiālus par mācību satura vadlīnijām, uzsākta sadarbība ar ASV Informācijas centru, Britu Padomi, Gētes institūtu.

II

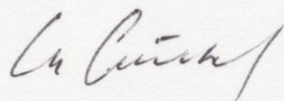
Institūta dokumentu vērtības ekspertīze veikta pēc tā reorganizācijas par Pedagogu izglītības atbalsta centru 1996.gada janvārī - martā.

Sastādīts pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr.1 un personālsastāva lietu apraksts Nr.2 par 1991. - 1995.g.g. Pastāvīgi glabājamo lietu aprakstā Nr.1 iekļauta 61 lieta. Glabāšanā atstātas šādas dokumentu kategorijas: institūta statūti un pagaidu nolikumi, izdevējdarbības licence, pavēles pamatdarbības jautājumos, kursu un semināru mācību plāni, arodu mācību plāni un programmas, mācību līdzekļi, sarakste u.c.

Aprakstā nav iekļautas Institūta padomes un Zinātniskās padomes darba plāni un sēžu protokoli, jo šīs institūcijas nedarbojās un lietas neveidojās.

Personālsastāva lietu aprakstā Nr.2 iekļautas 54 lietas. Glabāšanā atstātas pavēles par personālsastāvu, atbrīvoto darbinieku personas lietas un kartītes, kursu darbinieku uzskaites lapas. Štatu saraksti, tāmes un personas rēķinu kartītes aprakstos nav iekļauti. Šie dokumenti atrodami Izglītības un zinātnes ministrijas Centralizētās grāmatvedības fonda aprakstos.

Vēsturisko izziņu sastādīja

 L.Krūmiņa

Pedagogu izglītības
atbalsta centra vadītājs

 S.Mikuda

amī tiešā 4 (četrus)
numurs lapās
199 7. g. «9.» pašreiz
IVA arhivists J. Jevonāne